

ת"פ 33724/05/21 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד פלוני- לא בעניינו, פלוני - לא בעניינו, פלוני - בעצמו (הובא)

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 33724-05-21 מדינת ישראל נ' פלוני ואח'
לפני כבוד השופטת שרון ריבלין-אחאי
המאשימה מדינת ישראל -פמ"ד

26 אוקטובר 2021

נגד
הנאשמים
פלוני- לא בעניינו
פלוני - לא בעניינו
פלוני- לא בעניינו
פלוני - בעצמו (הובא על ידי שב"ס)

נוכחים:

ק. המבחן הגב' תמי אובן

מתורגמן לשפה הערבית מר וודיע אלצנע

גזר דין - עותק מאושר לפרסום

הנאשם, יליד 29/07/2003, כיום כבן 18 ושלושה חודשים, הודה ביום 06/10/21 בעבירות של התפרעות- לפי סעיף 152 לחוק העונשין, התשל"ז 1977 (להלן- "החוק"), הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 275א לחוק והפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק.

על פי עובדות כתב האישום, במסגרת הפרות סדר אלימות שאירעו במהלך מבצע "שומר החומות", ביום 13/05/2021 בשעה 22:40 או בסמוך לכך (בהיותו של הנאשם כבן 17 ותשעה וחצי חודשים), התרחשה הפרת סדר אלימה ביישוב ההט, באזור בניין העירייה ונקודת השיטור העירוני.

למקום הוזעקו שוטרים שזיהו התקהלות של עשרות רבות של אנשים, שחלקם רעולי פנים, המיידים אבנים לעבר ניידות המשטרה והשוטרים הנמצאים במקום, ומבעירים צמיגים.

במהלך ההתפרעות, יידו המתפרעים, וביניהם הנאשם, מספר רב של אבנים לעבר השוטרים וניידות המשטרה, והשוטרים התקרבו אל המתפרעים על מנת לעצורם. הנאשם ידה אבנים לעבר ניידות המשטרה והשוטרים כשהוא רעול פנים. בהמשך החל להימלט ונעצר על ידי השוטרים.

עמוד 1

מתסקיר שירות המבחן בעניינו עולה כי הנאשם בן למשפחה שאינה מוכרת לשירותי הרווחה. הוריו סובלים ממחלות שונות, ואחיו עובדים ומפרנסים את המשפחה. הנאשם נשר ממערכת החינוך בכיתה ח' ומאז לא שולב עוד במסגרת לימודית או תעסוקתית קבועה. הוא מביע שאיפות להינשא ולעבוד עם אחיו בעסק המשפחתי.

הנאשם נעצר בגין תיק זה ביום 14/05/2021. הוא סירב להצעת שירות המבחן שהמליץ לשלבו במסגרת חוץ ביתית. ביום 17/06/2021 שוחרר למעצר בית באיזוק אלקטרוני ביישוב ...

עם שחרורו, גובשה לו תכנית טיפולית בדמות שיחות פרטניות, השתתפות בקבוצת פיקוח מעצרים ובתכנית "דרך המלך" והשתלבות בתכנית "סיכויים". הנאשם החל להשתתף בכל התכניות (מלבד "סיכויים"). על פי התסקיר, במהלך הפגישות ניכר היה כי הוא סובל ממצוקה רגשית ונפשית, ועל אף הניסיונות הרבים של קצינת המבחן לשוחח על כך, סירב להתייחס לדבר. במהלך חודש אוגוסט, אחיו של הנאשם פנו אל קצינת המבחן ומסרו כי הנאשם חתך את ידיו מתוך מצוקה נפשית, אך סרבו לפנותו לבית החולים. מאז אותו אירוע הנאשם ומשפחתו לא הגיעו עוד לפגישות בשירות המבחן. ביום 05/09/21 הסגיר עצמו הנאשם וביקש לסיים את מעצר הבית ולהיעצר, ומאז הוא נתון במעצר.

ביחס לעבירה מצוין, כי הנאשם לא לוקח אחריות על כך שהיה רעול פנים ועל כך שזרק אבנים אל עבר ניידות המשטרה והשוטרים. הנאשם מסר לשירות המבחן כי הודה בעבירה על מנת לסיים את ההליך המשפטי מהר ככל האפשר. שירות המבחן העריך כי מדובר בצעיר אשר מתקשה להבין את חומרת העבירות בגין עומד לדין ואינו לוקח אחריות על התנהגותו המסכנת והפוגענית. ניכר כי מה שמעסיק אותו הוא סיום ההליכים ללא כל חשיבה על השפעות הרישום הפלילי, על המשך חייו. במצב דברים זה, וללא כל הבעת תובנה מצידו ולקיחת אחריות, התרשם שירות המבחן כי הנאשם מצוי בסיכון לעבריינות חוזרת.

בסופו של יום, שירות המבחן מציין כי לנאשם יכולות תפקודיות תקינות, הוא מביע שאיפות נורמטיביות ביחס לעתידו ועמד בתכנית הטיפול שנבנתה עד למעצרו. מנגד, ציין שירות המבחן גורמי סיכון בדמות כתב אישום נוסף, (עבירה משנת 2018 שעניינה עבירות תגרה וחבלה במזיד ברכב - קבוע למענה), חומרת העבירה, נשירה מהלימודים, רקע משפחתי מורכב, קושי בהעמקה רגשית, מסרים בעייתיים מבני משפחתו והעדר מוטיבציה להמשך הליך טיפולי. משכך, לא יכול שירות המבחן לבוא בהמלצה טיפולית בעניינו.

ב"כ המאשימה ביקשה להרשיע את הנאשם ולגזור עליו עונש מאסר בפועל שלא יפחת מששה חודשים, לצד מאסר מותנה וקנס.

ראשית, הדגישה כי הנאשם ביצע את המעשים על גבול הבגירות. לכך נוספת העובדה כי שירות המבחן אינו ממליץ על שום אפיק טיפולי. הנאשם השתתף בהתפרעות חמורה בה נשרפו צמיגים ויודו אבנים לעבר שוטרים, תוך שהוא לוקח חלק פעיל בהתפרעות ומיידה אבנים כשהוא רעול פנים, ולאחר מכן אף נמלט מהשוטרים. לטעמה, העבירות טומנות בחובן סיכון ברור לחיים ולגוף ופגיעה משמעותית בסדר הציבורי, בייחוד בתקופה רגישה שעה שכוחות הביטחון היו עסוקים בהתפרעויות אלימות בעשרות מוקדים ברחבי הארץ ובשעת מתקפת טילים על מדינת-ישראל. לדבריה, ראוי שבית המשפט ירתיע את הנאשם וצעירים שכמותו כדי "שיחשבו פעמיים לפני שהם מצטרפים לקבוצת פורעים שכזו".

ב"כ המאשימה הגישה פסיקה מרובה בעניינם של נאשמים צעירים חסרי עבר פלילי, אשר נגזרו עליהם עונשי מאסר בפועל של 5 ו- 6 חודשים, כאשר בכל החלטות מדגישים בתי המשפט את חומרת התופעה והצורך בהרתעה בדמות מאסרים בפועל. כן הגישה שתי החלטות בעניינם של קטינים : **ת.פ. 57140-06-21**, שם הושתו 5 חודשי מאסר בפועל, על קטין שיידה אבנים לעבר כוחות הביטחון, במהלך התפרעות בירושלים (במסגרת הסדר טיעון סגור).

ת.פ. 4299-06-21 שם הושתו 4 וחצי חודשי מאסר בפועל על קטין שהיה כבן 15 ושלושה חודשים בעת ביצוע העבירות והורשע בידי אבנים לעבר שוטרים במהלך התפרעות בהר הבית בזמן מבצע "שומר חומות". מדובר שם בקטין ללא עבר פלילי אשר בא מרקע משפחתי מורכב.

לעומתה טען ב"כ הנאשם, כי הנאשם נתון היום במעצר אך ורק בשל מחדלי שירות המבחן, אשר סירב לאפשר לו לעבור למעצר בית בחיק משפחתו והתעקש על איזוק אלקטרוני. שירות המבחן, לטעמו, התעלם ממצוקתו הנפשית הקשה של הנאשם, שהובילה לניסיון אובדני ולכך שמתוך ייאוש הסגיר עצמו, ונאלץ להודות בכתב האישום כמות שהוא, על מנת להביא לסיום מהיר של עניינו.

באופן כללי טען ב"כ הנאשם לאפליה בוטה בין יהודים לערבים, בכך שאזרחים ערבים "זוכים" להתייחסות מחמירה יותר הן בתנאי השחרור ממעצר והן בגזרי הדין ולדוגמה הביא מקרים בהם אזרחים יהודיים שוחררו ממעצר לטעמו, בנסיבות דומות. כן טען כי בתקופת "ההתנתקות", צעירים יהודים שהתפרעו סיימו תיקיהם בהסדרי טיעון מקלים, ללא רישום פלילי וללא עונשים ממשיים.

לגופו של ענין, טען כי מדובר בנאשם ללא עבר פלילי, בן למשפחה נורמטיבית, אשר נטל חלק שולי בהפרת הסדר. לפיכך, ולאור מצבו הנפשי עתר כי יש להסתפק בימי מעצרו ולא להרשיעו וזאת "כדי שיהיה לו אור בקצה המנהרה".

הנאשם בדברו האחרון מסר כי הוא מצטער על מה שעשה. ברצונו לעבוד בעסק המשפחתי ולבנות את חייו.

דין והכרעה

דומה כי אין צורך להכביר מילים אודות חומרת העבירות בהן הודה הנאשם. הנאשם אשר בעת ביצוע העבירות היה על סף הבגירות, נטל חלק פעיל בהתפרעות אלימה כנגד שוטרים. הוא יידה אבנים לעבר השוטרים והניידות כשהוא רעול פנים ולאחר מכן נמלט מהמקום, כל זאת שעה שמדינת ישראל נתונה תחת מתקפת טילים, וכוחות הביטחון מוזעקים לעשרות מוקדי התפרעויות ברחבי הארץ. במצב דברים זה אין ספק כי לצורך בהרתעת היחיד והכלל יש משקל משמעותי בעת גזירת העונש, גם כשמדובר בקטין.

בענייננו יש אף לזכור כי המעשים נעשו על סף הבגירות, כשחזקה על הנאשם שהוא מבין היטב את משמעות מעשיו.

כידוע "אין דומה עניינו של קטין שהינו על סף הבגירות במועד ביצוע העבירה, לעניינו של קטין שגילו צעיר יותר.

נקבע, כי כאשר מדובר בקטין המתקרב לגיל הבגירות, "ניתן משקל מופחת לשיקולי הענישה הנוגעים לעבריינים קטינים" (ראו עניין זה ע"פ 1776/10 פלוני נ' מדינת ישראל (5.5.2020); ע"פ 10715/05 פלוני נ' מדינת ישראל (4.9.2007); ע"פ 6393/07 פלוני נ' מדינת ישראל (25.9.2007)).

(ע"פ 1997/13 פלוני נ' מדינת ישראל פורסם בפדאור-גוגל).

ברע"פ 54/15, עמד בית המשפט העליון על חומרת התופעה החמורה של התפרעות ויידוי אבנים לעבר כוחות המשטרה. שם, אישר בית המשפט העליון את הרשעתם של שני קטינים כבני 16 בעבירות של יידוי אבנים לעבר כוחות המשטרה, במסגרת התפרעויות אלימות בהר הבית. כמו כן, אישר תקופות מאסר בפועל של 3, ו-3 וחצי חודשים. יצוין, כי החלטת בית המשפט שם ניתנה בניגוד להמלצות שירות המבחן שלא להרשיע את הנאשמים, ולנקוט כלפי הנאשמים בדרכי טיפול.

עניינו, כאמור, חמור יותר, שכן כאן מדובר במי שהיה על סף הבגירות, סירב להתמיד בתכנית הטיפול, ושירות המבחן מצוין מסוכנות הנשקפת ממנו לעבריינות חוזרת. משכך עניינו חמור יותר גם מאלו שנדונו בהחלטות אליהן הפנתה ב"כ המאשימה ביחס לקטינים. באשר לפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם, לא מצאתי בה כל רלוונטיות לעניינו וטענותיו נטענו בעלמא, ללא ביסוס בפסיקה הדנה במעשים דומים.

לאור כל האמור לא מצאתי כל טעם להימנע מהרשעתו של הנאשם.

עם זאת, מצאתי להתחשב במידת מה - במצוקה בה היה נתון הנאשם בתקופה הלא מבוטלת של מעצר הבית בתנאי איזוק אלקטרוני ובעובדה כי בסופו של יום הוא זה שבחר לחזור ולהיעצר מאחורי סורג ובריח. התחשבתי גם בתקופה בה שיתף הנאשם פעולה עם שירות המבחן ובעובדה כי דומה שיש לו עורף משפחתי איתן ושאיפות נורמטיביות.

לאחר ששקלתי את כל האמור, החלטתי להרשיע את הנאשם ולגזור עליו את העונשים הבאים:

1. 5 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מהם ינוכו תקופות מעצרו.
 2. 5 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר אם יעבור עבירה של התפרעות או עבירת תקיפת שוטר, או ניסיון או סיוע לעבור על אחת מהן.
 3. קנס כספי בסך 2,000 ₪ או 14 ימי מאסר בתמורה. הקנס ישולם עד יום 01/03/2022.
- זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי.

ניתנה והודעה היום כ' חשוון תשפ"ב,
26/10/2021 במעמד הנוכחים.
שרון ריבלין-אחאי, שופטת

